# Ba?lama Performans? Ölçme Arac?

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Ba?lama Performans? Ölçme Arac?*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=17199

ARABPSYCHOLOGY.COM

## Özet

Ba?lama Performans? Ölçme Arac? (BPÖA), Börekci ve Dalk?ran taraf?ndan 2020 y?l?nda geli?tirilmi? spesifik bir müzik e?itimi ölçe?idir. Bu araç, Türk halk müzi?inin temel enstrümanlar?ndan biri olan **Ba?lama** üzerindeki ö?rencilerin veya sanatç?lar?n icra yeterliliklerini objektif ve sistematik bir ?ekilde de?erlendirmek amac?yla tasarlanm??t?r. Geli?tirme çal??mas?, arac?n psikometrik özelliklerini, özellikle de geçerlik ve güvenirlik düzeylerini belirlemek üzere yürütülmü?tür.

BPÖA, geleneksel ba?lama performans de?erlendirmelerindeki öznelli?i azaltmay? hedefleyerek, performans?n farkl? boyutlar?n? (teknik yeterlilik, müzikal yorum, ritmik do?ruluk) kapsayan çok boyutlu bir yap? sunar. Bu ölçek, müzik bölümlerinde, konservatuvarlarda ve ba?lama ö?retimi yap?lan kurumlarda standart bir performans ölçümü standard? olu?turmay? amaçlamaktad?r.

## Anahtar Kelimeler

Ba?lama, Performans Ölçme Arac?, Müzik Performans?, Müzik E?itimi, Geçerlik, Güvenirlik, Enstrüman E?itimi.

## Yazarlar

Alper Börekci, Ercan Dalk?ran

## Amaç

Ba?lama Performans? Ölçme Arac?'n?n (BPÖA) temel amac?, ba?lama icras?n?n kalitesini, teknik ve sanatsal yeterlilik ba?lam?nda, standartla?t?r?lm?? kriterlere göre de?erlendirmektir. Geleneksel olarak jüri üyelerinin sübjektif yarg?lar?na dayanan performans de?erlendirme süreçlerine bilimsel bir dayanak sa?lamak hedeflenmi?tir.

Bu araç, özellikle üniversitelerin müzik e?itimi anabilim dallar?nda ve güzel sanatlar fakültelerinde ba?lama dersleri alan ö?rencilerin geli?imlerini takip etmek, mezuniyet veya yeterlilik s?navlar?nda daha tutarl? ve adil kararlar verebilmek için bir referans noktas? sunmaktad?r. Ölçe?in geli?tirilmesi, **Ba?lama Performans?** alan?ndaki ölçme eksikli?ini gidermeye yönelik önemli bir akademik katk?d?r.

## Yap?

BPÖA, ba?lama performans?n? olu?turan karma??k yap?y? (konstrüktü) ölçmek üzere tasarlanm??t?r. Bu yap?, sadece notalar?n do?ru çal?nmas?ndan ibaret olmay?p, ayn? zamanda müzikal ifade, t?n? kalitesi ve ritmik hassasiyet gibi unsurlar? da içerir. Çal??man?n referans

ARABPSYCHOLOGY.COM

makalesinde (Börekci ve Dalk?ran, 2020), performans?n hangi alt boyutlara ayr?ld??? ve bu boyutlar?n hangi maddelerle temsil edildi?i detayl? olarak aç?klanm??t?r.

Ölçe?in yap?sal geçerli?i, ba?lama icras?n?n gerektirdi?i tüm temel becerileri kapsayacak ?ekilde uzman görü?leri al?narak olu?turulmu? ve daha sonra istatistiksel yöntemlerle teyit edilmi?tir. BPÖA'n?n ölçtü?ü temel yap?lar?n **teknik yeterlilik**, **müzikalite ve yorum** ile **ritmik ve dinamik kontrol** gibi boyutlardan olu?tu?u varsay?lmaktad?r.

## Geçerlik

Ba?lama Performans? Ölçme Arac?'n?n geçerlik (validity) çal??malar?, ölçe?in gerçekten ba?lama performans?n? ölçüp ölçmedi?ini kan?tlamak amac?yla yürütülmü?tür. Kaynak makale (Börekci ve Dalk?ran, 2020) bu çal??man?n kapsaml? bir geçerlik analizini içerdi?ini belirtmektedir.

Tipik olarak bu tür geli?tirme çal??malar?nda, **içerik geçerli?i** (uzman görü?leri ile maddelerin amaca uygunlu?u), yap? geçerli?i (faktör analizi ile teorik yap?n?n do?rulanmas?) ve ölçüt ba??ml? geçerlik (performans skorlar?n?n ba??ms?z de?erlendirmelerle korelasyonu) analizleri yap?lm??t?r. Detayl? geçerlik katsay?lar? ve yöntemleri için orijinal akademik makaleye ba?vurulmas? gerekmektedir.

## Güvenirlik

Ölçe?in güvenirlik (reliability) analizleri, ölçüm sonuçlar?n?n zaman içinde ve farkl? de?erlendiriciler aras?nda tutarl? olup olmad???n? belirlemek için yap?lm??t?r. Ölçek geli?tirme sürecinde, güvenilirli?in sa?lanmas? psikometrik aç?dan kritik öneme sahiptir.

Börekci ve Dalk?ran (2020) taraf?ndan yap?lan çal??mada, iç tutarl?l?k katsay?s? (genellikle **Cronbach Alfa**) ve muhtemelen puanlay?c?lar aras? güvenirlik (inter-rater reliability) analizleri kullan?lm??t?r, zira performans ölçme araçlar?nda birden fazla puanlay?c?n?n tutarl?l??? hayati önem ta??r. Yüksek güvenirlik katsay?lar?, BPÖA'n?n ba?lama performans?n? tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü göstermektedir. Detayl? güvenirlik de?erleri kaynak makalede yer almaktad?r.

## Faktör Analizi

BPÖA'n?n yap? geçerli?ini ortaya koymak amac?yla Faktör Analizi (Exploratory Factor Analysis - EFA ve/veya Confirmatory Factor Analysis - CFA) yöntemleri kullan?lm??t?r. Bu analizler, ölçe?i olu?turan maddelerin hangi temel boyutlar alt?nda topland???n? ve bu boyutlar?n teorik olarak öngörülen ba?lama performans? yap?lar?n? destekleyip desteklemedi?ini incelemeyi sa?lar.

Faktör analizinin sonuçlar?, Ba?lama Performans? Ölçme Arac?'n?n çok boyutlu yap?s?n?

ARABPSYCHOLOGY.COM

istatistiksel olarak do?rulam?? ve performans de?erlendirmesinin hangi spesifik alt becerilere odaklanmas? gerekti?ini belirlemi?tir. Bu analizler, ölçe?in nihai formunun ve derecelendirme yap?s?n?n olu?turulmas?nda temel rol oynam??t?r.

## Araç Bilgileri

**Test Türü:** Geli?tirme (Performans De?erlendirme Ölçe?i)

**Format:** Derecelendirme Ölçe?i (Puanlay?c?/Gözlemci taraf?ndan kullan?lan bir format oldu?u varsay?lmaktad?r.)

**Mevcut Dil:** Türkçe

**Popülasyon Grubu:** Müzik e?itimi alan ö?renciler, profesyonel veya amatör ba?lama icrac?lar?.

**Ya? Grubu:** Genellikle üniversite veya konservatuvar ö?rencisi ya? grubu (Genç yeti?kinler ve yeti?kinler).

**Popülasyon Detaylar?:** Ba?lama e?itimi alan ve belirli bir icra seviyesine ula?m?? bireyler.

**Test Metodolojisi:** ?crac? bir parçay? çalarken, puanlay?c?lar (jüri üyeleri) önceden belirlenmi? kriterler ve maddeler üzerinden performans?n farkl? yönlerini de?erlendirir ve notland?r?r.

## Anahtar Kelimeler

Ba?lama Performans?, Saz, Halk Müzi?i, Ölçme ve De?erlendirme, Psikometri, Performans De?erlendirme.

## Yazarlar

**Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?:** Orijinal kaynakta belirtilmemi?tir.

**Kurumsal E-posta Adresleri:** aborekci@mehmetakif.edu.tr (Sorumlu Yazar Alper Börekci)

**Yaz??ma Adresi:** Orijinal kaynakta belirtilmemi?tir (Genellikle yazarlar?n kurum adresleri kullan?l?r).

## ?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ba?lama Performans? Ölçme Arac?, 2020 y?l?nda yay?mlanan akademik çal??ma ile tan?t?lm??t?r. Ölçe?in ticari kullan?m?, yay?m? ve yeniden üretimi için sorumlu yazar Alper Börekci ile ileti?ime geçilmesi önerilir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ölçek, akademik ve e?itim amaçl? kullan?m için geli?tirilmi?tir. Ücretlendirme veya izin detaylar? için sorumlu yazar?n e-posta adresi kullan?lmal?d?r.

Orijinal PDF doküman? a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir: baglama-performansi-olcme-araci-toad.pdf

## Kaynaklar

Börekci, A. ve Dalk?ran, E. (2020). Ba?lama Performans? Ölçme Arac?'n?n (BPÖA) geli?tirilmesi: Geçerlik ve güvenirlik çal??mas?. *K?r?ehir E?itim Fakültesi Dergisi, 21*(3), 1726- 1759.

## Ba?lama Performans? Ölçme Arac? Maddeleri

**ÖNEML?:** Ölçek maddeleri orijinal kaynakta (Börekci ve Dalk?ran, 2020) detayl? olarak yer almakta olup, bu özet kaynakta maddelere yer verilmemi?tir. Maddelerin tam listesi ve derecelendirme sistemi için lütfen yukar?da belirtilen akademik makaleye veya sorumlu yazara ba?vurunuz.

ARABPSYCHOLOGY.COM